

AİLE İÇİ İLETİŞİM

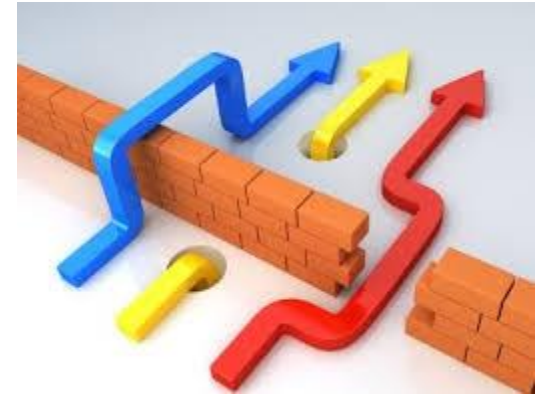
HOSGELDİNİZ

İletişim Nedir?

İletişim:

Duygu,
düşünce ya da bilgilerin
bireyler,
gruplar ve toplumlar arasında
akla gelebilecek her türlü yolla (söz, yazı, görüntü,
hareketler vb.) **karşılıklı olarak** aktarılmasıdır.

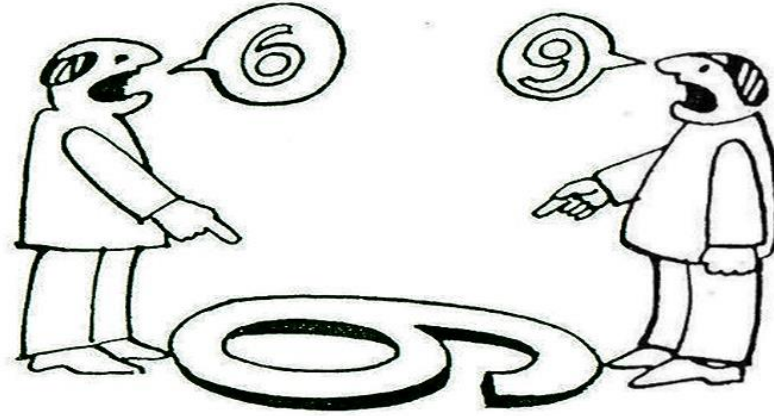

İletişim Nedir?

İletişim aynı zamanda;

- ✓ Ne söyleyeceğimizi bilmek,
- ✓ Bunu **ne zaman** söylemenin daha uygun olacağına ve **nerede** söylemenin doğru olduğuna karar vermek,
- ✓ **En iyi** nasıl söyleneceğini düşünmek,
- ✓ **Akıcı bir dille** ve karşımızdaki kişiyle **göz kontağı kurarak** konuşabilmektir.
- ✓ İletişim iki kişi arasındaki mesaj alışverişidir. Alışveriş iki yönlüdür. **Her konuşma iletişim değildir.**

**“Aynı şeyi,
neden farklı gördüğünüzü
anlamaya çalışmazsanız,
bu kez birbirinizi yargılamaya başlarsınız.”**

GÖZLERİNİZİ KAPATIN, ARKANIZA YASLANIN VE DÜŞÜNÜN

EŞİNİZİN BEĞENDİĞİNİZ TAKDİR ETTİĞİNİZ YÖNLERİ NELER?

- .....
- .....
- .....
- .....

Mükemmel anne-baba **mükemmel çocuk yetiştiremez**
Mutlu anne-baba **mutlu çocuk yetiştirir.**

Çocuk

saygı

diyalog

sevgi

Anne

Baba

AİLEDE SORUMLULUKLARI PAYLAŞIN

O BİZİM BİR PARÇAMIZ,FAKAT.....

- İYİ NİYETİ HİSSETİRMEK GEREKİR
- ONUNDA AYRI BİR HAYATI VAR,
- KENDİ DEĞER YARGILARI,
- KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ,

Çocuğunuzu sevdiğinizi belli edin. (**SEVİN DEMİYORUM**) Bunu hissettirin. Çocuğunuzla ne kadar baş başa vakit geçiriyorsanız (**NİTELİKLİ**) o kadar seviyorsunuz demektir.

Çocuğunuzu olduğu gibi kabul edin. dokunun, öpün, kucaklayın. Çeşitli şekillerde “seni seviyorum” deyin.

“ANLAŞMAZLIKLAR ÜZERİNDE AÇIKÇA KONUŞULMALIDIR”

TEPKİLERİNİZİ BİRİKTİRMİYİN

- ❖ Yeri geldiğinde ifade edilmeyen **küçük tepkiler** bir sonraki ile birleşip tehlikeli hale gelecektir.
- ❖ “Evlerimizi tehlikeli madde taşıyan bir kamyona benzetmemek için tepkilerimizi biriktirmeyelim.”
- ❖ **PATLAMALAR** bir birikimin neticesidir.

ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

- ✓ **0 – 2 YAŞ BEBEKLİK DÖNEMİ**
- ✓ **2 – 6 OYUN DÖNEMİ**
- ✓ **6 – 12 OKUL DÖNEMİ**
- ✓ **12 – 18 ERGENLİK**

- ✓ **BEDENSEL GELİŞİM**
- ✓ **ZİHİNSEL GELİŞİM**
- ✓ **PSİKOLOJİK GELİŞİM**
- ✓ **SOSYAL GELİŞİM**

Konuşmak

- ❖ Yüz yüze konuşmalıyız
- ❖ Konuřurken veya oynarken, onunla aynı boy seviyesinde olun,
- ❖ Gz iletiřimi kurun,
- ❖ Ona karşı dürüst olun.
- ❖ çocuğa resim ve oyun aracılığı ile yaklaşmak
- ❖ Güzel yanları ne çıkarmakla işe başlayalım
- ❖ Sorun olarak yaşadığı Őeyle alay etmeyin,
- ❖ Ona verdięiniz deęeri ve onunla duyduęunuz gururu ona söylemekten çekinmeyin.
- ❖ Mümkünse sesimizi ykseltmeyelim
- ❖ Yapıcı bir üslup seçelim
- ❖ Söz hakkı verelim Sözünü kesmeyin,
- ❖ İyi yaptın, dnden daha iyi yaptın gibi sık sık takdir sözcükleri kullanılmalıdır.

Dinlemek

- ❖ Ortalama, Türk ailesinde çocuklarımızı 18 saniye dinliyoruz.
- ❖ İnsanların en çok dinlenmekten hoşlandığını akıldan çıkartmayalım
- ❖ Duyma, kulakla; dinleme ise gözle olur
- ❖ Fikirlerine değer verelim
- ❖ Söyledikleri yanlış da olsa onları büyük bir olgunlukla dinleyelim
- ❖ Katılarak dinleyin. Bu 3-5 yaş grubu için geçerlidir. (Tekrarlar)
- ❖ Anlamaya çalışın, cevap vermeye değil
- ❖ Rahat konuşma imkanı tanıyalım
- ❖ Korkutmak yerine sevdirme yolunu tercih edelim

Basit Kapı Aralayıcılar

Daha çok konuşmaya davettir.
Çocuğu konuşmaya davet eder

- 'Anlıyorum, oh, hımmm, öyle mi, konuşmaya davet ederken, 'bu konuda konuşmak ister misin, bunu tartışalım, anlatacaklarını dinlemek istiyorum, bu konuda bir şeyler söyleyecek gibisin' gibi kapı aralayıcı mesajlar kullanılmalıdır.

Bu çocuğu cesaretlendirecektir

Etkin dinleme

ÇOCUĞUN DUYGULARINI
ANLAMAYA ÇALIŞIN

İnsanların çoğu duygularını bastırarak unutmaya çalışarak, başka şeyler düşünerek bundan kurtulabileceklerini sanırlar. Oysa sıkıntı veren duygular açıkça dile getirildiklerinde yok olurlar.

Etkin dinleme bu tür duygu boşalmasına yardım eder. Etkin dinleme ana baba çocuk arasında sıcak bir ilişki geliştirir..

Duyulduğunu ve anlaşıldığını bilmek, öylesine hoş bir duygudur ki, konuşan, dinleyene karşı bir yakınlık duyar. İlişkilerini daha sıcak yapar

Alan gönderen kadar etkindir.

Örnek 1-

Çocuk: Ayşe arabamı aldı .(Ağlayarak bu tepkiyi vermiştir.)

Anne: Üzülüyorsun, oyuncağının alınması hiç hoşuna gitmiyor.

Çocuk: Hoşlanmıyorum.

Örnek 2-

Çocuk: Bu yılki öğretmenimi hiç sevmedim.

Anne: Öğretmeninden hoşlanmadığın için düş kırıklığına uğramışsın.

Çocuk: Evet öyle.

Belirli ve Belirsiz Beklentiler

Belirsiz Beklenti

- ✓ Doğru dur.
- ✓ Odanı temizle
- ✓ Ali!
- ✓ Ali!

Çocuğunuzun olumsuz davranışları

- ✓ Süt istiyorum.
- ✓ Ha?
- ✓ Yoldan çekil.
- ✓ Tuzu ver.

Belirli Beklenti

- ✓ Sandalyende sessizce otur.
- ✓ Kitaplarını rafa, kıyafetlerini dolaba koy.
- ✓ Ali lütfen mutfağa gelir misin?
- ✓ Dikkat et, sütünü dökeceksin.

Çocuğunuzun olumlu davranışları

- ✓ Bir bardak süt verebilir misin?
- ✓ Efendim
- ✓ İzin verir misin?
- ✓ Tuzu uzatır mısın?

EVDE DİSİPLİNİ SAĞLAYAN ANNE Mİ, BABAMI ?

Bu çocuğu sen bu kadar şımartıyorsun... Bu çocuğu sen böyle yaptın...

ÇOCUK ÜZERİNDE Kİ DİSİPLİNİ SAĞLAMANNIN EN Yİ
YOLU, ÇOCUĞUN **KİŞİLİK YAPISINI TANIYIP**, KURALLARI
ONUN YAPISINA GÖRE KOYMAKTIR.

Bir kişi susadığı zaman, ona sunulan su değerlidir. ocuđunda istediği zaman verdiğiniz sevgi değerlidir. Zamanınız ne kadar az, işiniz ne derece önemli olursa olsun, ocuk sevgi istediğinde ona yaklaşılmalı ve sevgi gösterilmelidir.

SEVGİDEN YOKSUN ÇOCUKLARIN

- * Büyümesi,
- * Yürümesi,
- * Konuřması gecikir.
- * Zeka düzeyinde gerileme olur.

ANNE BABA TUTUMLARI

- ✓ Baskıcı Ve Otoriter Tutum
- Gevşek Tutum(Çocuk Merkezli Aile)
- Dengesiz Ve Kararsız Tutum
- Koruyucu Tutum
- İlgisiz Ve Kayıtsız Tutum
- Güven Verici, Destekleyici Ve Hoşgörülü Tutum

BASKICI VE OTORİTER TUTUM

DAVRANIŞ:

Katı disiplin vardır.

Çocuk, her kurala uymak zorundadır.

Zor kullanarak denetleme ve sevgi esirge egemendir.

Çocuk devamlı suçlanır, karışılır ve cezalandırılır.

SONUÇ:

Çocuğun kendine olan güvenini ortadan kalkar.

Çocuğun kişiliği zayıflar.

Çocuk, sessiz, uslu, nazik, dürüst ve dikkatli olur ama çocuk, küskün, silik, çekingen, kolayca etki altında kalan, aşırı hassas veya aşırı isyankar bir birey haline gelir.

GEVŞEK ANNE-BABA TUTUMU

GEVŞEK TUTUM (Çocuk Merkezli Aile)

DAVRANIŞ:

Çocuk ailede insiyatif sahibi tek kişidir ve onun i kayıtsız şartsız uyarlar.

Anne –baba-çocuk rolleri, hak ve sorumluluklar gözardı edilmiştir.

Ana-baba-çocuk arasında sağlıklı bir iletişim yoktur.

Çocuk, abartılmış sevgi gösterileri içinde büyür.

Anne baba evde çocuklarının egemenliğini kabullenmiş ve onlara boyun eğmişlerdir.

Çocuk aşırı şımartılmıştır.

SONUÇ:

Çocuk doyumsuzdur, 300 elektronik oyuncuğına 301 'incinin eklenmesini ister.

Ana-babalarına hükmederler ve onlara çok az saygı gösterirler.

Zamanla ev dışındaki kimselere de egemen olmanın yollarını ararlar.

Hayatlarının ilk günlerinden itibaren her türlü ihtiyaçlarının karşılanacağı ve isteklerinin buyruk niteliği taşıdığı beklentisini geliştirmişlerdir.

Okul ortamına uyum sağlamakta güçlük çeker.

Yetişkin olduklarında da toplumun kendilerine vermediği hakları kendilerine tanımaya karşılaşırlar.

DENGESİZ VE KARASIZ TUTUM

Dengesiz ve Kararsız Tutum

DAVRANIŞ:

Anne-baba arasında görüş ayrılığı vardır.

Ayrıca anne-baba değişken davranışlar sergilerler

Ana-baba, çocuk konusunda –çocuğun yanında-bi eleştirirler.

Taraflardan biri çocuğu kayırır.

Çocuğuna sözünü dinletmeye çalışan karasız ve dengesiz bir anne; Önce çocuğuna yumuşak tonda konuşur, ardından sesini yükseltir, annenin isteği hala yerine getirilmemişse anne çocuğu döver fakat ardından da diz çöküp özür diler.

Baba, yorgun olmadığı ve sakin olduğu bir günde 'uygun' gördüğü bir davranışı, yorgun ve gergin olduğu bir günde 'uygun olmayan' bir davranış olarak görür.

SONUÇ:

Çocukta bazı iç çatışmalar oluşabilir. Çocuk huzursuz bir yapıya sahip olur. Çocuk, dengesiz ve tutarsız davranışlar sergiler.

KORUYUCU TUTUM

DAVRANIŞ:

Çocuğa gereğinden fazla kontrol ve özen göster....

Anne çocuğuna yardım etme ve ona olan sevgisini dile getirme adına çocuğunun yapması gereken davranışları veya görevleri kendisi yapar. Mesela; 2 yaşlarında çatal-kaşık kullanabilen çocuğa 8 - 9 yaşlarına gelse bile anne eliyle yemek yedirir.

SONUÇ:

Çocuk diğer kimselere aşırı bağımlı, güvensiz, duygusal kırıklıkları olan bir kişi olabilir.

Gelecekte aynı koruyucu tutumu eşinden bekleyebilir.

Çocuk kendi kendini yöneten bir birey olamaz.

Çocuğun sosyal gelişimi zedelenir, çocuk kendini gruba dahil ettirmek için zaman zaman toplumdışı ve isyankar davranışlara başvurabilir.

İLGİSİZ VE KAYITSIZ TUTUM

DAVRANIŞ:

Anne - baba çocuğu yalnız bırakma germezden germe çekiminde çocuğu yalnız bırakır.

Duygusal istismara yol açan böyle bir ortamda ana-baba-çocuk üçgeni arasında iletişim kopukluğu gözlenir.

SONUÇ:

Çocuk, arkadaşlarına ve yakın çevresindeki eşyalara zarar verebilir.

Çocuğun saldırganlık eğilimi güçlüdür.

GÜVEN VERİCİ, DESTEKLEYİCİ VE HOŞGÖRÜLÜ TUTU

DAVRANIŞ:

Ana-babanın çocuklarına karşı hoşgörü sahibi olmaları, onları desteklemeleri, çocukların **bazı kısıtlamalar dışında**, arzularını diledikleri biçimde gerçekleştirmelerine izin vermeleri anlamına gelir.

Evde kabul edilen ve edilmeyen **davranışların sınırları bellidir**. Bu sınırlar içinde çocuk özgürdür çocuğun söz hakkı vardır, duygu ve düşüncelerine saygı duyulur ve çocuk kendini rahatlıkla ifade eder.

Davranışlar kabul görür ve onaylanır.

Çocuk sevgi, güven, teşvik görür ve yetişkinler tarafından dinlenir.

Çocuk, **ikna ederek denetlenir**.

Anne baba tutarlıdır ve çocuk tarafından anlaşılabilir davranışlar sergiler.

SONUÇ:

Çocuk özgüven kazanır ve kendi kendine karar verip sorumluluk taşımasını öğrenir.

Çocuk, girişim yeteneğine sahip olur.

En mühim en esaslı nokta eğitim meselesidir.
Eğitimidir ki bir milleti ya hür, müstakil, şanlı
yüksek bir cemiyet hâlinde yaşatır, ya da bir
milleti esaret ve sefalete terk eder.

K. Atatürk